

Lietuvos Respublikos Prezidentūra

2017-06-09

Lietuvos Respublikos Vyriausybė

Lietuvos Respublikos Seimas

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

Dėl valstybinių universitetų tinklo pertvarkos, universitetų valdymo, aukštojo mokslo pertvarkos ir dėl Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 5, 26, 27, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (Nr. XIII-P-752).

Daugiau kaip pusšimtį aktyviausių investuotojų į Lietuvos ekonomiką vienijanti asociacija „Investuotojų forumas“ savo veiklą grindžia socialinės atsakomybės principais, konstruktyvia viešojo ir privataus sektoriaus partneryste. Asociacija yra tvirtai įsitikinusi, kad viena svarbiausių prielaidų, leisiančių įgyvendinti jos misiją bei vystyti šalies ūkį, gerinti investicinį klimatą, kurti gerovės valstybę, stiprinti pilietinę visuomenę yra kokybiška bei efektyvi švietimo sistema.

Laikydamasis šios nuostatos bei objektyviai vertindamas dabartinę Lietuvos švietimo sistemos būklę, Investuotojų forumas laikosi nuomonės, kad sisteminės kokybinės pertvarkos aukštojo mokslo srityje yra būtinos ir neatidėliotinos. Paskutiniojo LIPI (Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksas) duomenimis švietimo sistema buvo įvardinta, kaip antra labiausiai dėmesio reikalaujanti sritis. Tokią nuomonę išreiškė daugiau nei pusė respondentų (56 proc.), užsienio investuotojų. Taip pat verta paminėti ir tai, kad 67 proc. verslo bendruomenės atstovų teigia, kad susiduria su kvalifikuotos darbo jėgos stygiumi.

Asociacija remia Vyriausybės parengtą ir Seimui svarstyti pateiktą Valstybinių universitetų tinklo pertvarkos planą, kurio įgyvendinimas, Investuotojų forumo įsitikinimu, tarptų reikšmingu proveržiu siekiant kokybiškų, tarptautiniu mastu konkurencingų studijų ir mokslo.

Prasidėjusi aukštojo mokslo pertvarka yra prioritetinė, nacionalinės reikšmės, tačiau, Investuotojų forumo įsitikinimu, sėkmingai ją realizuoti pavyks tik užtikrinus procesų stebėseną ir koordinavimą Vyriausybės lygiu, aiškiai apibrėžus pertvarka siekiamus tikslus, kuriuos universitetai privalo įgyvendinti, patvirtinus konkrečius principus, kuriais vadovaujantis universitetų tinklo pertvarka turėtų vykti.

Investuotojų forumas laikosi nuomonės, kad Vyriausybės pasiūlytas universitetų jungimo scenarijus yra racionalus ir pagrįstas, tačiau svarstytinis ir kitos galimos alternatyvos. Ar tik mokyklų jungimo keliu turėtume eiti? Gal kai kurių mokyklų apskritai reikia atsisakyti, o jei jų vadovybė galvoja kitaip, pasiūlyti jiems patiems įsigyti (Management Buyout). Tokiu būdu tinklo pertvarka vyktų daug racionaliau ir ekonomiškai. Vis dėlto asociacijos įsitikinimu, visi alternatyvūs siūlymai turėtų būti nuodugniai analizuojami vertinant jų tikslingumą per kaštų ir naudos santykį, kuriama mokslo ir studijų sinergiją, atitiktį Vyriausybės suformuluotiems tikslams.

Dar kartą pabrėždami prasidėjusios aukštojo mokslo sistemos pertvarkos svarbą taip pat norime atkreipti dėmesį, kad rimta kliūtis sėkmingam, greitam ir efektyviam jos įgyvendinimui gali tapti šiuo metu Seime vėl svarstomos Mokslo ir studijų įstatymo pataisos, susijusios su universitetų valdymo modelio pakeitimais (Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 5, 26, 27, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (Nr. XIII P-752). Dar 2009 m. įtvirtintas vadybinis universitetų valdymo modelis, strateginių sprendimų teisę bei teisę rinkti universiteto vadovą suteikęs Tarybų nariams, bendrąjį visuomenės interesą atstovaujantiems profesionalams, buvo svarbus žingsnis, paskatinęs teigiamas permainas, struktūrines pertvarkas aukštosiose mokyklose, o visai sistemai suteikęs daugiau skaidrumo, atvirumo ir atskaitomybės. Esame įsitikinę, kad

šio modelio keitimas būtų didelis žingsnis atgal, stabdantis universitetų vystymosi procesus, vedantis prie stagnacijos ir akademinė laisvė pridengiamo universitetų uždarumo, todėl siūlome siūlomoms įstatymo pataisoms nepritari.

Pagarbiai,

Vykdomoji direktorė

Rūta Skyrienė